

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	TERRASSA
Edifici	Santa Església Catedral Basílica del Sant Esperit
Direcció	
Coordenades	41.562062 2.011665
Protecció	Bé Cultural d'Interès Local E-8 Identificador: IPA-28050

Descripció

Altitud: 300 metres.

Església aixecada entre el 1575 i el 1616 en estil gòtic tardà. Consta d'una nau de sis trams coberts amb una volta ogival i capçada per un absis poligonal de set costats. Té el cor sobre un arc carpanell situat als peus de la nau. Un porxo o atri porticat precedeix el temple; té obertures formades per tres grans arcades apuntades i atrompetades sobre robustos pilars poligonals i coronades per aguts gablets i una galeria amb barana calada on, en el 2005, hi han estat situades quatre grans figures de bronze: sant Miquel, santa Elena, sant Benet i Sant Antoni Maria Claret; són obra de l'escultor basc Luis Beitia. L'atri porticat queda tancat per una reixa de ferro forjat; al damunt avui està ocupat per una gran sala d'actes amb el mur de la façana recobert recentment de pedra calcària que oculta força un gran rosetó. Els murs laterals i els contraforts exteriors són de paredat.

El 1917, segons projecte dels arquitectes Alexandre Soler i March i Amadeu Llopart i Vilalta, es construeix la façana neogòtica que tanca i cobreix l'atri actual amb tres grans obertures apuntades, tot i que no s'arriba mai a completar-la amb l'agulla projectada, que havia de fer 64 metres, pel temor que els fonaments no fossin prou sòlids; al fons del porxo hi ha oberta la portalada atrompetada amb arquivoltes i dividida en dos portals per un mainell esculpit i un timpà amb relleus que representen la Santíssima Trinitat obra de l'escultor Carles Armiño.

Destruït el temple al 1936, s'inicià la reconstrucció de l'altar major el 1940 segons projecte de l'arquitecte Lluís Bonet i Garí i treballs de l'escultor Enric Monjo i del pintor sabadellenc Antoni Vila-Arrufat que omplen els murs i el baldaquí amb la representació de la Pentacosta; queda acabat el 1958. Després de la decoració pictòrica de la catedral de Vic feta per Sert, la decoració del presbiteri de la basílica terrassenca passa a ser l'obra d'art religiós del segle XX més important de Catalunya. També, des del 1940, la catedral-basílica està dotada d'un orgue.

Dimensions: 48'35 x 14'46 x 22'56 metres respectivament de llargada, amplada i alçada; l'amplada incloses les capelles laterals fa 23'55 metres; l'atri porticat té una profunditat de 7'50 metres; per això la llargada total, des del carrer fins al fons de l'absis arriba als 55'85 metres.

Guarda un grup escultòric del Crist Jacent (1544) d'alabastre, obra de l'artista renaixentista Martí Díez de Liatzasolo; a la capella del Santíssim de l'arquitecte modernista terrassenc Lluís Muncunill hi figura un relleu policromat que representa el Sant Sopar obra de l'escultor Rafael Solanic i Balius (1895-19..). Conserva igualment una imatge barroca del segle XVIII de l'escultor Agustí Pujol; una altra de Sant Ignasi de l'escultor Josep Maria Camps i Arnau; i, al cambril de la Mare de Déu de Montserrat, unes pintures de Joaquim Vancells, Tomàs Viver i Ramon Cortès, tots ells importants artistes terrassencs del segle XX.

Campanar del gòtic tardà erigit entre el 1597 i 1607. Té un primer alt cos de planta rectangular (7'00 x 5'00 m); al seu damunt n'hi ha un de segon octagonal irregular; els seus murs amb arrebossat tenen carreus a les cantoneres. Fou sobrealçat fins a l'alçada actual el 1893 segons projecte de l'arquitecte Ubaldo Iranzo Eiras. Al terrat, amb barana calada, s'hi ubicaren quatre arcs entrecreuat que reforcen una estructura metàl·lica que sosté unes campanetes, estructura que fa en total vuit metres (no comptada en donar l'alçada).

Recentment, per reforçar-lo, s'ha recobert tot el campanar de plaques de pedra artificial blanca que, a la cel·la, deixen obertures rectangulars, dues en els costats llargs i una en els curts; una motllura indica la separació del cos quadrat de l'octagonal; el resultat final d'aquest recobriment, estèticament, és negatiu al meu entendre.

Situació: al costat de l'absis, adossat al mur del migdia, entre aquest i la capella del Santíssim.

Alçada: 47'00 metres. Aquest campanar queda completament amagat per les construccions veïnes. Ha estat impossible de mesurar. La dada de la seva alçada m'ha estat facilitada pel rector mossèn Pausas, i també és la que figura en els papers turístics que es troben a disposició dels interessats en la mateixa església.

Esveltesa: 6,7

Campanes	La Catedral compta amb dos conjunts diferents de campanes, habituals en els campanars tradicionals. Tres campanes del rellotge, ubicades en la terrassa superior i sis campanes litúrgiques, instal·lades una damunt l'altra, de dues en dues, a l'interior de la sala de campanes. Es tracta d'una solució forània, de tradició i tecnologia alemanya, i bé allunyada de les tradicions, de les sonoritats, dels ritmes i dels tocs locals. De la mateixa manera les campanes estan numerades de major a menor, sense tenir en compte ni el nom religiós ni el malnom tradicional. Per coherència amb la resta de l'inventari general de campanes, nosaltres les numerem de menor a major. Únicament les campanes del rellotge són antigues, la qual cosa vol dir anteriors a la guerra civil. Precisament pel seu ús cívic (tocs exclusius de les hores i dels quarts) foren preservades, mentre que les altres campanes foren desmuntades i teòricament utilitzades per a fer armament. Aquestes campanes desaparegudes estaven ubicades en les finestres de la torre, ara cobertes, de la qual cosa queden encara testimonis als murs. Per tant eren ventades i dutes a seure, com és habitual (o millor cal dir, com era habitual) en els campanars catalans. La introducció dels tocs de campanes llançades aporta potser una major musicalitat, però trenca amb tots els costums, canvia els ritmes i la sonoritat i impedeix, sobre tot, la participació humana en els tocs. Es tracta per tant de màquines perfectes de fer música, bé allunyades de la comunicació consuetudinària dels sentiments, les creences, les emocions i els missatges a través dels tocs tradicionals.
Fotos	63
Tocs actuals de campanes	
Conservació, manteniment	
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	26-09-2007

Campanes actuals

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Sacristia	Campaneta interior dels quarts (a)			15	2
Sacristia	Campaneta interior de les hores (b)	GRASSMAYR GLOCKENGIESSEREI	2000ca	20	5
Sala de campanes	Maria, Joana i Antònia (1)	GUIXÀ	1998	70	199
Sala de campanes	Esperit Sant i Sant Pere (2)	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN	1939	72	216

Sala de campanes	Sant Josep (3)	GUIXÀ	1984	97	528
Sala de campanes	Anna, Eulàlia i Núria (4)	GUIXÀ	1998	106	690
Sala de campanes	Santa Maria (5)	MÚRUA, VIUDA DE	1939	124	1104
Sala de campanes	Sant Ildefons i Sant Benet (6)	MÚRUA, VIUDA DE	1939	146	1802
Terrassa	Josepa Oriola, Campana de quarts menor (A)	BARBERÍ, ESTEBAN	1893	63	145
Terrassa	Ildefonsa, Campana de quarts major (B)	BARBERÍ, ESTEBAN	1893	77	264
Terrassa	Miquela, Campana de les hores (C)	BARBERÍ, ESTEBAN	1893	98	545

Relloctges

Relloctge mecànic (1)	Desaparegut Parat
Data de construcció	
Descripció	Hi ha restes de la instal·lació d'un rellotge desaparegut: un armari de doble porta per accedir-hi, el forat en el campanar per on passar les peses del rellotge, i fins i tot un parell d'esquadres per transmetre el toc de rellotge a unes campanes interiors, com era habitual en els temples antics importants.

Información completa: [Santa Església Catedral Basílica del Sant Esperit - TERRASSA \(CATALUNYA\)](#)

PDF (18-07-2026)